

**DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN LA COMUNIDAD
VALENCIANA**

—

DRET I POLÍTQUES AMBIENTALS A LA COMUNITAT VALENCIANA

MARTA OLLER RUBERT

Profesora contratada doctora de Derecho Administrativo

Universitat Jaume I

Sumario: 1. Ley 21/2017, de 28 de diciembre, de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera y de organización de la Generalitat (DOGV num.8202, de 30 de diciembre de 2017). 2.Ley 5/2018, de 6 de marzo, de la Generalitat, de la Huerta de Valencia (DOGV núm. 8252, 12 de marzo de 2018).

1. LEY 21/2017, DE 28 DE DICIEMBRE, DE MEDIDAS FISCALES, DE GESTIÓN ADMINISTRATIVA Y FINANCIERA Y DE ORGANIZACIÓN DE LA GENERALITAT (DOGV NÚM. 8202, DE 30 DE DICIEMBRE DE 2017)

Esta Ley en materia de medio ambiente afecta a la Ley 7/2002, de 23 de diciembre de protección contra la contaminación acústica, en concreto modifica el artículo 53, añadiendo dos apartados —el cuarto y el quinto—en se ocupan en detalle de establecer normas con el fin de mejorar la calidad acústica.

En concreto debemos destacar, previamente, que en el apartado tercero del precepto examinado se establece que en el caso de que la presencia de una infraestructura de transporte supere en más de 10 dB determinados límites fijados en la tabla 1 del Anexo II de la Ley, la administración competente en la ordenación del sector debe adoptar un plan de mejora de calidad acústica. En ese sentido, el apartado 4 determina que dichos planes tienen que establecer acciones prioritarias destinadas a mejorar los índices de calidad acústica, debiéndose concretar en medidas necesarias cuando expresamente se hayan delimitado en los mapas estratégicos de ruido, ámbitos relevantes, debido a su especial sensibilidad acústica.

Seguidamente, el apartado 5, establece una definición propia —“a efectos de esta ley”, señala— de lo que se considera “infraestructuras integradas en conurbaciones”, que serán aquellos tramos que se encuentren en algunas de las siguientes situaciones:

- que discurran o sean colindantes a suelo clasificado como urbano;
- formen parte de las redes metropolitanas;
- tengan como función distribuir el tráfico de acceso a las mismas;
- o tengan como función evitar el paso por un núcleo urbano determinado mediante un trazado perimetral.

Estas infraestructuras requieren de la adopción de medidas que permitan la progresiva reducción de los niveles de ruido, de acuerdo con lo establecido en

los planes acústicos municipales. Además, se remite expresamente como medidas a aplicar, a las que aparecen enumeradas en el artículo 23.2 de la misma Ley: ordenación de las actividades generadoras de ruido implantadas o a implantar en el ámbito del Plan, regulación del tráfico rodado, programas de minimación de la producción y transmisión de ruido, establecimiento de sistemas de control de ruido, o cualesquiera otras que se consideran adecuadas para reducir niveles de ruido.

2. LEY 5/2018, DE 6 DE MARZO, DE LA GENERALITAT, DE LA HUERTA DE VALENCIA (DOGV NÚM. 8252, 12 DE MARZO DE 2018)

Con fecha de 12 de marzo de 2018, en el número 8252, se publicó la Ley 5/2018, de 6 de marzo de la Huerta valenciana. Se trata de una ley que pone en valor un espacio físico propio del contexto valenciano, como es la denominada “Huerta” del que la propia Ley, en su preámbulo, destaca los valores productivos, ambientales, culturales, históricos y paisajístico, características que justifica un régimen jurídico propio, con el fin de protegerlo y conseguir la recuperación y pervivencia para generaciones futuras.

Uno de los factores que perjudican a este espacio físico es la presión urbanística, que ha hecho que de manera efectiva se haya constatado una disminución de su superficie.

En el primer capítulo de esta norma se destaca el papel activo de los poderes públicos, ello supone una implicación de los mismos en el alcance de los objetivos fijados por la Ley. Seguidamente, el capítulo segundo define los elementos que forman parte de la Huerta valenciana, citándose en el apartado 6, letra f) el patrimonio natural, etc. Precisamente se ensalza en cuanto al patrimonio natural los valores de la flora y fauna, cuya preservación es una de las prioridades de la ley y de sus instrumentos de desarrollo. Se especifica que en el caso de que existan espacios naturales protegidos dentro del ámbito de la Huerta, deberá aplicarse la legislación e instrumentos de ordenación específicos, que prevalecerán por encima de los de naturaleza urbanística o territorial.

El tercer capítulo contempla la necesaria aprobación de un plan de acción territorial, en relación con lo dispuesto de la Ley 5/2014, de 25 de julio, de ordenación territorial y del litoral, urbanismo y vivienda, plan que prevé que los suelos de la Huerta se declaren como protegidos. En concreto, el artículo 21 sobre protección del medio ambiente, se refiere a la recuperación de los ecosistemas fluviales y masas de agua que transcurran por la Huerta, y de la biodiversidad propia vinculada a los espacios de agua. También se hace referencia a la conservación de la flora, en singular de las masas vegetales. Se apuesta, asimismo, por una explotación agraria sostenible y ecológica, lo que supone la reducción de productos fitosanitarios y fertilizantes, a favor de utilizar aquellos más respetuosos con el medio ambiente. Asimismo, se prohíbe la realización de vertidos incontrolados de residuos sólidos, así como las instalaciones de gestión de residuos y tratamiento, que no los puntos de recogida de residuos. Cualquier vertido requiere de la autorización correspondiente del organismo de cuenca.

Se exige la habilitación de lugares de recogida de materiales no orgánicos, proveniente de la actividad agraria.

El capítulo cuarto aborda la realidad de que una parte importante de las parcelas de la Huerta están sin explotar, por lo que se plantea su explotación por terceros, a través de un sistema de arrendamiento forzoso, basado en una expropiación del derecho de uso y aprovechamiento de las tierras de cultivo, una vez se determina que con la infrautilización no se cumple con la función social de la de la propiedad, a la que se refiere el artículo 33 de la Constitución.

Como instrumentos de recuperación de la Huerta, el capítulo quinto, establece la clasificación los suelos agrícolas de mayor valor como suelo no urbanizable protegido, y su calificación como zona rural protegida agrícola. Este Capítulo prevé dos instrumentos de recuperación de los valores y funciones ambientales, territoriales, paisajísticos, económicos y culturales propios de la huerta: el enclave de recuperación y el sector de recuperación.

Desde el punto de vista de la organización se crea, en el capítulo sexto, el Consejo de la Huerta de Valencia en el que, bajo la forma de consorcio, participarán las administraciones públicas involucradas en la dinamización de la

huerta, y especialmente actores ambientales, entre otros. De entre las funciones del consorcio, por su carácter ambiental podemos destacar la gestión de tipologías de contratación sostenible, la promoción de campañas de información y sensibilización ciudadana sobre los valores económicos, ambientales y culturales de la Huerta.

El plan de desarrollo agrario está previsto en el Capítulo séptimo y su finalidad es la mejora de las rentas para las personas que se dedican a la agricultura y las empresas agrarias, garantizando la rentabilidad económica de las explotaciones agrarias y la supervivencia de la huerta.

Finalmente, el capítulo octavo se refiere a las explotaciones agrarias profesionales y las transmisiones de campos de cultivo. En el artículo 46 que compone este capítulo se obliga a la inscripción en el Registro General de Producción Agrícola de las explotaciones agrarias profesionales, para poder así beneficiarse de las medidas previstas en el Plan de desarrollo agrario de la Huerta, así como de las actividades del Consejo de la Huerta, siempre y cuando cumplan dos requisitos:

- estar situadas dentro del ámbito de la Huerta Valenciana;
- acreditar unas dimensiones de superficie mínima.

Sumari: 1. Llei 21/2017, de 28 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat (DOGV núm. 8202, de 30 de desembre de 2017. 2. Llei 5/2018, de 6 de març, de la Generalitat, de l'Horta de València (DOGV núm. 8252, 12 de març de 2018).

1. LLEI 21/2017, DE 28 DE DESEMBRE, DE MESURES FISCALS, DE GESTIÓ ADMINISTRATIVA I FINANCERA I D'ORGANITZACIÓ DE LA GENERALITAT (DOGV NÚM. 8202, DE 30 DE DESEMBRE DE 2017)

Aquesta Llei en matèria de medi ambient afecta la Llei 7/2002, de 23 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, en concret modifica l'article 53, i afegeix dos apartats —el quart i el cinquè— que s'ocupen detalladament d'establir normes amb la finalitat de millorar la qualitat acústica.

En concret, hem de destacar, prèviament, que l'apartat tercer estableix que en el cas que la presència d'una infraestructura de transport superi en més de 10 dB determinats límits fixats en la taula 1 de l'annex II de la Llei, l'Administració competent en l'ordenació del sector ha d'adoptar un pla de millora de qualitat acústica. En aquest sentit, l'apartat 4 determina que aquests plans han d'establir accions prioritàries destinades a millorar els índexs de qualitat acústica, i s'han de concretar en mesures necessàries quan expressament s'hagin delimitat en els mapes estratègics de soroll, àmbits rellevants, a causa de la seva especial sensibilitat acústica.

Seguidament, l'apartat 5 estableix una definició pròpia —“a l'efecte d'aquesta llei”, assenyala— del que es considera “infraestructures integrades en conurbacions”, que són els trams que es troben en algunes de les situacions següents:

- Que recorren o siguin adjacents a sòl classificat com a urbà.
- Que formen part de les xarxes metropolitanes.
- Que tinguin com a funció distribuir-hi el trànsit d'accés.
- O que tinguin com a funció evitar el pas per un nucli urbà determinat mitjançant un traçat perimetral.

Aquestes infraestructures requereixen que s'adoptin mesures que permetin la progressiva reducció dels nivells de soroll, d'acord amb el que estableixen els plans acústics municipals. A més, es remetent com a mesures que s'han

d'aplicar, les que apareixen enumerades en l'article 23.2 de la mateixa Llei: ordenació de les activitats generadores de soroll implantades o que s'han d'implantar en l'àmbit del Pla, regulació del trànsit rodat, programes de minimització de la producció i transmissió de soroll, establiment de sistemes de control de soroll, o altres que es considerin adequades per reduir els nivells de soroll.

2. LLEI 5/2018, DE 6 DE MARÇ, DE LA GENERALITAT, DE L'HORTA DE VALÈNCIA (DOGV NÚM. 8252, 12 DE MARÇ DE 2018)

Amb data de 12 de març de 2018, en el número 8252, s'ha publicat la Llei 5/2018, de 6 de març de l'Horta valenciana. Es tracta d'una Llei que posa en valor un espai físic propi del context valencià, com és l'anomenada "Horta", del qual la mateixa Llei, en el preàmbul, destaca els valors productius, ambientals, culturals, històrics i paisatgístics que justifica un règim jurídic propi amb la finalitat de protegir-lo i aconseguir-ne la recuperació i pervivència per a generacions futures.

Un dels factors que perjudiquen aquest espai físic és la pressió urbanística, que ha fet que de manera efectiva se n'hagi constatat la disminució de superfície.

El primer capítol destaca el paper actiu dels poders públics, la qual cosa suposa una implicació dels mateixos poders en l'assoliment dels objectius fixats per la Llei. Seguidament, el capítol segon defineix els elements que formen part de l'Horta valenciana, i se citen en l'apartat 6, lletra *f*, el patrimoni natural... Precisament, pel que fa al patrimoni natural, s'enalteixen els valors de la flora i fauna, la preservació de la qual és una de les prioritats de la llei i dels seus instruments de desplegament. S'especifica que si hi ha espais naturals protegits en l'àmbit de l'Horta, s'han d'aplicar la legislació i els instruments d'ordenació específics, que han de prevaldre per sobre dels de la naturalesa urbanística o territorial.

El tercer capítol preveu l'aprovació necessària d'un pla d'acció territorial, en relació amb el que disposa la Llei 5/2014, de 25 de juliol, d'ordenació territorial i del litoral, urbanisme i habitatge, pla que preveu que els sòls de l'Horta es

declarin com a protegits. En concret, l'article 21 sobre protecció del medi ambient es refereix a la recuperació dels ecosistemes fluvials i masses d'aigua que transcorrin per l'Horta, i de la biodiversitat pròpia vinculada als espais d'aigua. També es fa referència a la conservació de la flora, en singular de les masses vegetals. S'aposta, així mateix, per una explotació agrària sostenible i ecològica, la qual cosa suposa la reducció de productes fitosanitaris i fertilitzants, a favor d'utilitzar els més respectuosos amb el medi ambient. Així mateix, es prohibeix la realització d'abocaments incontrolats de residus sòlids, així com les instal·lacions de gestió de residus i tractament, i no els punts de recollida de residus. Qualsevol abocament requereix l'autorització corresponent de l'organisme de conca.

S'exigeix l'habilitació de llocs de recollida de materials no orgànics, provinent de l'activitat agrària.

El capítol quart aborda la realitat que una part important de les parcel·les de l'Horta estan sense explotar, per la qual cosa se'n planteja l'explotació per tercers, a través d'un sistema d'arrendament forçós, basat en una expropiació del dret d'ús i aprofitament de les terres de cultiu, una vegada es determina que amb la infrautilització no es compleix la funció social de la de la propietat a la qual es refereix l'article 33 de la Constitució.

Com a instruments de recuperació de l'Horta, el capítol cinquè estableix la classificació dels sòls agrícoles de més valor com a sòl no urbanitzable protegit, qualificats de zona rural protegida agrícola. Preveu dos instruments de recuperació dels valors i funcions ambientals, territorials, paisatgístics, econòmics i culturals propis de l'horta: l'enclavament de recuperació i el sector de recuperació.

Des del punt de vista de l'organització es crea, en el capítol sisè, el Consell de l'Horta de València, en el qual, sota la forma de consorci, han de participar les administracions públiques involucrades en la dinamització de l'horta, i especialment actors ambientals, entre altres. Entre les funcions del consorci, pel seu caràcter ambiental, podem destacar la gestió de tipologies de contractació sostenible, la promoció de campanyes d'informació i sensibilització ciutadana sobre els valors econòmics, ambientals i culturals de l'Horta.

El Pla de Desenvolupament Agrari està previst en el capítol setè i la seva finalitat és millorar les rendes per a les persones que es dediquen a l'agricultura i les empreses agràries, i garantir la rendibilitat econòmica de les explotacions agràries i la supervivència de l'horta.

Finalment, el capítol vuitè es refereix a les explotacions agràries professionals i les transmissions de camps de cultiu. L'article 46 que compon aquest capítol obliga a inscriure en el Registre General de Producció Agrícola les explotacions agràries professionals, per poder beneficiar-se de les mesures previstes en el Pla de Desenvolupament Agrari de l'Horta, així com de les activitats del Consell de l'Horta, sempre que compleixin dos requisits:

- Que estiguen situades en l'àmbit de l'Horta Valenciana.
- Que acreditin dimensions de superfície mínima.